

Dorina Rîșcuța

Caietul meu de lectură

COMPER

Clasa a IV-a

Busola micului cititor

Fiecare lectură este o călătorie. Unele povești ne duc spre aventură, altele spre prietenie, curaj sau descoperire. Ca un adevărat explorator, ai nevoie de o busolă care să te ajute să nu pierzi direcția și să îți amintești drumul parcurs. Busola ta are 10 direcții – una pentru fiecare lectură din acest caiet.

De fiecare dată când finalizezi o lectură, completează chenarul potrivit cu autorul textului citit (unde este cazul). Desenează câte o inimioară în dreptul lecturilor care ți-au plăcut foarte mult.

Piticii din Orașul Florilor

Într-o căsuță de pe strada Campanulelor, din Orașul Florilor, locuiau laolaltă șaisprezece pitice-prichindei... Cel mai vestit dintre toți era prichindelul zis Habarnam. Îl porecliseră Habarnam pentru că nu știa nimic.

Acest Habarnam purta o pălărie albastră-albastră, pantaloni galben-cănaș și o bluziță portocalie cu cravată verde. Îi plăceau lui culorile tari. Astfel, gătit ca un papagal, Habarnam hoinărea zile-n șir prin oraș și născocea fel de fel de aiureli pe care le povestea tuturor. În afară de asta, le jignea cu orice prilej pe prichindute. De aceea, cum îi zăreau de departe bluzița portocalie, prichindutele făceau cale-ntoarsă și se ascundeau în casele lor. Habarnam avea un prieten, pe numitul Peticel de pe strada Margaretelor. Cu Peticel, Habarnam putea pălăvrăgi ore întregi. Se certau de douăzeci de ori pe zi și tot de douăzeci de ori pe zi se împăcau.

Habarnam devenise cunoscut mai ales datorită următoarei întâmplări:

Tot hoinărind prin oraș, se trezi în câmp. În jur – țipenie de om. Tocmai atunci trecu pe acolo în zbor un cărăbuș. Fără să bage de seamă, cărăbușul îl lovi pe Habarnam drept în ceafă. Habarnam se duse de-a dura la pământ. Cărăbușul își văzu de drum și se pierdu în depărtare. Habarnam sări în picioare și începu să iscodească în toate părțile, doar-doar îl va descoperi pe cel care-l trântise. Dar nu văzu pe nimeni.

„Oare cine m-a lovit?” se întrebă Habarnam. „Poate a căzut ceva din cer?”

Își dădu capul pe spate și privi în sus, dar nici acolo nu zări nimic. Doar Soarele strălucea luminos deasupra capului său.

„Înseamnă că a dat peste mine ceva de la Soare”, hotărî Habarnam. „Desigur, s-a desprins o bucată din Soare și m-a lovit în cap.”

Porni grăbit spre casă, dar pe drum întâlni un cunoscut de-al său, căruia-i spuneau Lentilă.

Acest Lentilă era un astronom renumit. Din niște cioburi de sticlă își făcea o lentilă. Dacă te uitai prin lentila asta la lucrurile din jur, ți se păreau mult mai mari. Din câteva lentile a meșterit o lunetă mare, prin care puteai privi Luna și stelele. Așa a devenit el astronom.

— Ascultă, Lentilă, i-a zis Habarnam. Auzi ce mi s-a întâmplat: s-a desprins o bucată de Soare și m-a lovit în cap.

— Nu mai spune, Habarnam! izbucni în râs Lentilă. Dacă s-ar fi desprins o bucată din Soare, te-ai fi strivit de rămâneai acolo lat. Că doar Soarele e foarte mare. E mai mare decât întregul nostru Pământ.

— Nu-i adevărat, răspunse Habarnam. Eu cred că Soarele nu-i mai mare decât o farfurie.

— Ni se pare doar că e așa, pentru că Soarele e foarte departe de noi. Soarele e un uriaș glob incandescent. Am văzut asta prin luneta mea. Dacă s-ar desprinde din Soare fie și numai o mică părticică, ar distruge în întregime orașul nostru.

— I-auzi! se miră Habarnam. Nu știam că Soarele-i atât de mare. Mă duc să le spun și alor noștri, s-ar putea ca ei să nu fi aflat încă nimic despre asta. Însă tu mai uită-te o dată la Soare, tot prin luneta aia a ta, nu cumva să fie știrbit într-o parte!

Habarnam porni spre casă povestindu-le tuturor celor pe care-i întâlnea:

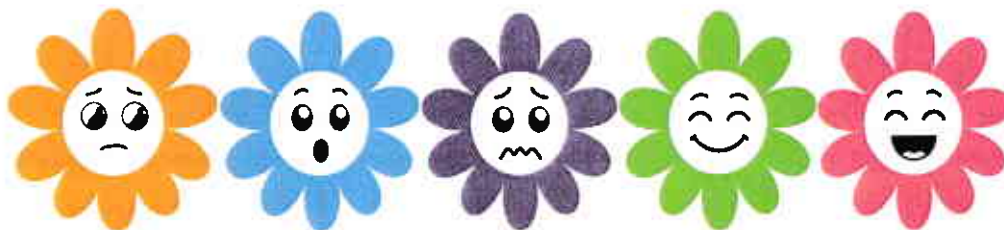
— Fraților, știți cum e Soarele? E mai mare decât tot Pământul nostru. Da, așa e Soarele. Și să știți, fraților, că din Soare s-a desprins o bucată care zboară drept către noi. În curând o să cadă și o să ne strivească pe toți. Mare nenorocire ne așteaptă. N-aveți decât să vă duceți să-l întrebați pe Lentilă.

Rădeau cu toții, deoarece îl cunoșteau pe palavragiul de Habarnam. Iar Habarnam porni în goană spre casă și se puse pe răcnit:

— Fraților, salvați-vă! Se prăbușește bucata!

♦ Grădina emoțiilor

Colorează, pe text, fragmente care te-au făcut să te simți așa cum sugerează florile de mai jos.

nedumerire

uimire

îngrijorare

ușurare

amuzament

♦ Întrebarea marelui detectiv

De ce crezi că autorul a ales numele „Habarnam”? Răspunde în 1–2 rânduri.

Cuvinte jucăușe

2. Citește propozițiile și încercuiește varianta dintre paranteze care se potrivește cel mai bine:
- Soarele este un glob (*incandescent* / *rece* / *întunecat*) care luminează și încălzește Pământul.
 - Habarnam este un mare (*palavragiu* / *tăcut* / *înțelept*) care născoceste tot felul de povești.
 - Lentilă este un (*astronom* / *croitor* / *pictor*) care studiază stelele și cerul.
 - Printr-o (*lentilă* / *umbrelă* / *carte*) lucrurile se văd mai mari.
- ♦ Notează în tabel cuvintele încercuite și completează după indicațiile date:

Cuvântul	Scrive sensul cuvântului din dicționar. (dexonline.ro)	Formulează un enunț!

- ♦ Adaugă în tabel și alte cuvinte noi din text. Prezintă-le colegilor tăi!

3. Completează tabelul de mai jos:

Cuvântul	Sens asemănător	Sens opus
neștiutor	<i>ignorant</i>	<i>priceput</i>
frică		
prieten		
adevăr		
veselie		

4. Careul cuvintelor înrudite

Observă cu atenție careul de mai jos. Colorează cu aceeași culoare termenii care aparțin aceleiași familii de cuvinte (**floare**).

X	C	V	A	F	L	O	R	I	C	I	C	A	X	Z	F	L	O	R	A	R	I	E	Q	W
I	C	V	B	M	Q	A	Z	X	F	L	O	R	I	C	E	A	Y	H	J	K	L	T	F	G
W	E	R	W	A	Z	C	X	D	F	B	I	N	F	L	O	R	I	T	E	R	T	Y	L	K
H	F	L	O	R	A	R	H	J	K	Î	N	F	L	O	R	I	R	E	M	J	K	L	Y	G

Înțelege textul

5. Recitește textul. Bifează varianta corectă de răspuns. Ai grijă să recitești textul ori de câte ori este nevoie!

- Unde locuiau piticii?
 - ☐ în Orașul Soarelui;
 - ☐ în Orașul Florilor;
 - ☐ într-un castel.
- Câți pitici locuiau în căsuță?
 - ☐ zece;
 - ☐ șaisprezece;
 - ☐ douăzeci.
- De ce i-au pus piticii numele „Habarnam” unuia dintre ei?
 - ☐ pentru că era foarte glumeț;
 - ☐ pentru că nu știa aproape nimic;
 - ☐ pentru că era cel mai mic.
- Ce trăsătură îl caracterizează cel mai bine pe Habarnam?
 - ☐ tăcut;
 - ☐ palavragiu;
 - ☐ harnic.
- Cum era îmbrăcat Habarnam de obicei?
 - ☐ în haine simple și gri;
 - ☐ în haine viu colorate;
 - ☐ în uniformă.
- Ce s-a întâmplat când Habarnam a ajuns în câmp?
 - ☐ a găsit o comoară;
 - ☐ a fost lovit de un cărăbuș;
 - ☐ a întâlnit un prieten.
- Ce a crezut el că s-a întâmplat de fapt?
 - ☐ că a căzut o creangă peste el;
 - ☐ că s-a desprins o bucată din Soare;
 - ☐ că a visat.
- Ce obiect folosea Lentilă pentru a privi cerul?
 - ☐ microscop;
 - ☐ telescop/lunetă;
 - ☐ lanternă.
- Ce explicație i-a dat Lentilă lui Habarnam despre Soare?
 - ☐ că este mic și aproape;
 - ☐ că este un glob mare și foarte fierbinte;
 - ☐ că se mișcă pe cer.
- Ce a făcut Habarnam după ce a aflat aceste lucruri?
 - ☐ a păstrat secretul;
 - ☐ a început să spună tuturor o poveste înfricoșătoare;
 - ☐ a plecat din oraș.
- Cum au reacționat piticii când au auzit vestea?
 - ☐ au râs de la început;
 - ☐ s-au speriat și au început să-și adune lucrurile;
 - ☐ au ignorat totul.
- Cine a oprit panica și i-a liniștit pe toți?
 - ☐ Șurubel;
 - ☐ Știetot;
 - ☐ Pilulă.
- Cum au reacționat piticii după ce au aflat adevărul?
 - ☐ s-au supărat pe Lentilă;
 - ☐ au râs de întâmplare;
 - ☐ au plecat acasă triști.
- Ce mesaj transmite textul cititorilor?
 - ☐ să verificăm adevărul înainte de a răspândi o veste;
 - ☐ să ne speriem ușor;
 - ☐ să nu privim Soarele.
- Ce tip de text este „Piticii din Orașul Florilor”?
 - ☐ text informativ;
 - ☐ text narativ;
 - ☐ text liric.

6. Ordonează propozițiile de mai jos în ordinea în care s-au petrecut întâmplările.

- ☐ Habarnam le spune piticilor că o bucată din Soare se apropie de oraș.
- ☐ Piticii se sperie și încep să-și adune lucrurile.
- ☐ Habarnam este lovit în ceafă de un cărăbuș.
- ☐ Piticii merg la Lentilă și află adevărul.
- ☐ Habarnam îl întâlnește pe Lentilă și vorbește cu el despre Soare.
- ☐ Toți râd după ce descoperă că totul a fost o născocire.

Provocare: Scrie, într-un enunț scurt, momentul care ți s-a părut cel mai amuzant.

7. Detectivii personajelor

Citește indiciile și ghicește personajul potrivit din text. Scrie numele lui pe spațiul dat.

- Sunt pasionat de stele și privesc cerul cu ajutorul unei lunete.

Eu sunt: _____

- Răspândesc vestea că o bucată din Soare cade peste oraș.

Eu sunt: _____

- Îmi caut grăbit trusa medicală când cred că vine o primejdie.

Eu sunt: _____

- Iau repede vopselele și pensula când toți se pregătesc de plecare.

Eu sunt: _____

- Îi liniștesc pe toți și spun că nu trebuie să se teamă.

Eu sunt: _____

- Sunt prietenul lui Habarnam și stau de vorbă mult cu el.

Eu sunt: _____

8. Răspunde în 2–3 enunțuri. De ce au crezut piticii atât de repede ceea ce le-a spus Habarnam, fără să verifice dacă este adevărat?

Colțul creativ

9. Cercul punctelor de vedere

Ai aflat din text că Habarnam a creat panică în Orașul Florilor. Gândește-te la acest aspect din perspectiva persoanelor direct implicate și completează cercul punctelor de vedere.

Cred că _____

Mă întreb _____

Cred că _____

Mă întreb _____

Cred că _____

Mă întreb _____

Cred că _____

Mă întreb _____

10. Scrie tot ce îți trece prin minte pentru a răspunde la întrebarea:
Cum reacționezi atunci când intri în panică?

Provocare finală: Dacă ai fi unul dintre pitici, cine ai vrea să fii și de ce?

Micul meu jurnal de cititor

Acum, gândește-te la munca ta și completează sincer:

1. Azi, la această lectură, eu am fost:

- ☐ un detectiv foarte atent;
- ☐ un cititor bun;
- ☐ un cititor în devenire.

2. Încercuiește ceea ce ți se potrivește:

Am înțeles textul: 😊 😐 😞

Am lucrat cu atenție: ☆ ☆ ☆ / ☆ ☆ / ☆

Am descoperit lucruri noi: DA/PUȚIN/NU

3. Completează propozițiile:

Cea mai interesantă parte din text a fost: _____

Personajul care mi-a plăcut cel mai mult este: _____

Un lucru nou pe care l-am învățat astăzi: _____

4. Dacă aș fi profesor pentru un minut, mi-aș spune:

- ☐ Bravo! Ai lucrat foarte bine!
- ☐ Mai citește o dată și vei reuși!
- ☐ Ai făcut progrese frumoase!

5. Desenează o inimioară în dreptul treptei pe care crezi că te situezi.

